

Актуально

Відновлення перевозок
відпрацьованого палива

Освіта в умовах
воєнного часу

30 вересня 2022 | №08 (1536)

НОВИНИ ЧАЕС

Офіційна газета ДСП «Чорнобильська АЕС»

45 років

атомній енергетиці

України

ЧАЕС відновила роботи з переробки та захоронення РАВ

Наприкінці серпня Чорнобильська АЕС передала на захоронення першу партію радіоактивних відходів після декупації промислового майданчика.

За словами Іллі Шумкова, заступника начальника цеху переробки радіоактивних відходів, перед тим, як відновити повноцінну роботу інфраструктури з переробки РАВ, було проведено ряд заходів, щоб пересвідчитися у безпечній та коректній роботі устаткування та систем, задіяних у технологічному процесі переробки РАВ.

«Ми провели перевірку функціонального стану всього обладнання, задіяного у технологічному процесі як формування упаковки РАВ, так і підготовки до відправлення та відправлення упаковок РАВ на захоронення. Для відновлення практичних навичок увесь наш персонал, що бере участь у переробці відходів, пройшов курс тренувань. Тренування з останньою зміною успішно завершилися 14 серпня», — прокоментував пан Шумков.

Окрім вищезгаданого, ЧАЕС провела переговори з постачальником цементів, необхідних для іммобілізації рідких радіоактивних відходів, а також переглянула виробничий графік постачання упако-

вок РАВ для захоронення.

«Ми переконані, що до кінця 2022 року ми виконаємо поставлені плани у повному обсязі», — підбив підсумки Ілля Шумков.

Тренування з евакуації персоналу

27 серпня на майданчику Чорнобильської АЕС пройшло загальностанційне протипожевне тренування на тему: «Евакуація персоналу з будівель та споруд ДСП ЧАЕС у місто Славутич за загрози захоплення атомної електростанції».

Мета тренування — практичне відпрацювання дій працівників ДСП ЧАЕС та персоналу підрядних організацій при загрозі захоплення атомної електростанції.

За сценарієм тренування, існувала можливість захоплення майданчика ЧАЕС. Згідно з затвердженими інструкціями,

персоналу ДСП ЧАЕС було сповіщено про загрозу захоплення станції та надано інструкції щодо подальших дій, після чого відбулось відпрацювання дій евакуаційної комісії з визначення кількості необхідних транспортних засобів, часові рамки проведення евакуації, а також маршрути евакуації та, власне, евакуація.

«Нова реальність ставить нові вимоги. Сьогодні окупація ядерного об'єкта вже не є неімовірним сценарієм, тому доводиться відпрацьовувати і такий розвиток подій», — зазначив начальник ВАГтаР Дмитро Кондратов. — «Тренування включало в себе не тільки евакуацію з приміщень та будівель місць тимчасового відпочинку персоналу, але і всю логістичну частину, аж до транспортування автобусами до Славутича. Всі задіяні підрозділи відпрацювали відмінно, зміну було евакуйовано та доправлено в місто оперативно та вчасно».

Планується подібне тренування провести з працівниками всіх змін, що зайждують на вахти».

Промисловий комплекс з поводження із твердими радіоактивними відходами ЧАЕС готовий до роботи

Завершено фізичні роботи у рамках третього етапу «гарячих» випробувань на промисловому комплексі з поводження з твердими радіоактивними відходами.

«Успішне завершення випробувань — це дуже важливий крок у діяльності ЧАЕС, — повідомив результати заступник начальника цеху (з переробки РАВ) ЦПРВ Ілля Шумков, — гарячі випробування — це завжди досить непростий процес, якому передують великий обсяг підготовчої технічної та паперової роботи. Нагадую, що «гарячими» називають такі випробування, які проходять в умовах, що максимально наближені до реальних умов експлуатації об'єкта.

Під час «гарячих» випробувань персонал та обладнання працюють з реальними радіоактивними матеріалами. А третій етап у нашому випадку ще й ускладнився окупацією станції та пов'язаним із нею призупиненням діяльності ліцензії.

Після відновлення дії Ліцензії на право провадження діяльності «переробка, зберігання радіоактивних відходів» (Введення в експлуатацію Установки з вилучення твердих радіоактивних відходів (УВТВ) і Заводу з переробки твердих радіоактивних відходів (ЗПТРВ) Промислового комплексу з поводжен-

ням з твердими радіоактивними відходами), персонал успішно провів завершальну стадію виконання фізичних робіт на 3-му етапі комплексних «гарячих» випробувань УВТВ та ЗПТРВ. Наразі виконано усі фізичні роботи. Цілі, визначені Програмою введення УВТВ та ЗПТРВ в експлуатацію досягнуто.

Наразі ми формуємо Звіт про результати проведення цих випробувань. Це основний документ, який ляже в основу пакета документів на отримання Ліцензії на експлуатацію УВТВ та ЗПТРВ. А отримання Ліцензії в свою чергу дасть нам зелене світло для по-

чатку переробки ТРО».

Нагадаємо, що за попередніми підрахунками, прогнозований обсяг радіоактивних відходів при знятті з експлуатації енергоблоків ЧАЕС та перетворенні об'єкта «Укриття» на екологічно безпечну систему складає близько 180 тис. м³, що за обсягом приблизно дорівнює 70 «олімпійським» басейнам. Частка твердих РАВ — близько 140 тис. м³.

Сьогодення персоналу СВЯП-1 та СВЯП-2

На промисловому майданчику ЧАЕС завершено серію тренінгів для підтримки навичок роботи з відпрацьованими тепловиділяючими збірками (ядерним паливом). Це є важливим етапом для відновлення процесу поводження з відпрацьованим ядерним паливом на Чорнобильській АЕС.

Для цього персонал цеху поводження з відпрацьованим ядерним паливом на реальному обладнанні з допомогою

імітаторів ядерного палива відпрацьовував виконання усіх операцій з паливом. Тренінги пройшли працівники усіх змін обох сховищ ВЯП.

Як прокоментував начальник цеху поводження з відпрацьованим ядерним паливом Денис Хоменко, персонал постійно підтримує свою кваліфікацію. Зважаючи на те, наскільки небезпечним та відповідальним є поводження з ядерним паливом, персоналу постійно

потрібно бути у найкращій формі.

Зараз, коли усі процеси призупинені на невизначений термін і відсутня реальна робоча практика, персонал повинен тренуватися ще наполегливіше.

Коли ЧАЕС отримає «зелене світло» на відновлення перевезення ядерного палива зі старого сховища у нове, ми будемо готові та приступимо до роботи тієї ж миті.

На промисловому майданчику ЧАЕС є два сховища відпрацьованого ядерного палива.

Перше — сховище відпрацьованого ядерного палива «мокрого» типу СВЯП-1. Воно було прийнято в експлуатацію у 1986 році. Термін його експлуатації обмежено 2028 роком. Всього у басейнах витримки сховища зберігається близько 20 тисяч відпрацьованих тепловидільних збірок.

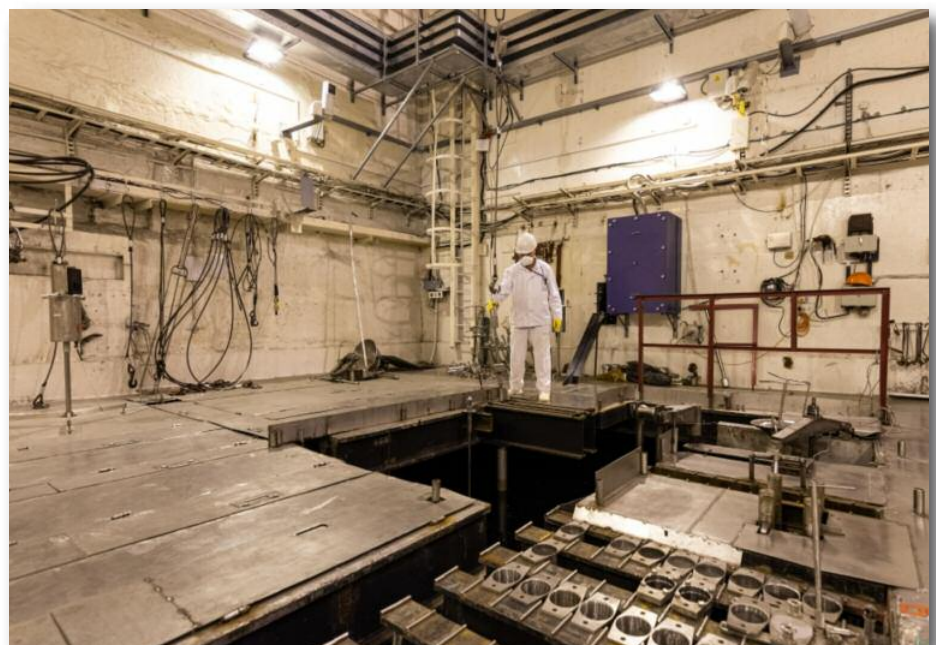
Друге — нове та сучасне сховище відпрацьованого ядерного палива «сухого» типу (СВЯП-2). Воно почало приймати паливо зі СВЯП-1 у червні 2021 року. Сухий спосіб зберігання є значно ефективнішим та більш сталим у порівнянні з мокрим. У СВЯП-2 паливо зберігатиметься упродовж наступних 100 років.

Нагадаємо, що після початку повномасштабного вторгнення військ росії на територію України, а також у зв'язку з тривалою окупацією Чорнобильської АЕС російськими загарбниками, процес перевезення палива було призупинено.

Як повідомив заступник начальника цеху з поводження із ВЯП Антон Кутеко, перерва у виконанні згаданих операцій виникла внаслідок подій, усунення яких ніяким чином не залежали від персоналу ЧАЕС в цілому, та ЦПВЯП зокрема.

Після звільнення півночі Київщини від загарбницьких військ низку важливих для експлуатації ліцензій було припинено.

— Що перевірялося в першу чергу, коли працівники ЦПВЯП повернулися на робочі місця?

— Насамперед, печатки МАГАТЕ, їх цілісність. Необхідність цього була обумовлена тим, що під час знеструмлення МАГАТЕ втратила зв'язок із моніторинговим обладнанням.

Звісно, перевірялася наявність та неушкодженість обладнання, звірялися записи в оперативних журналах, дані самописців, які фіксують параметри роботи обладнання та устаткування. На щастя, порушень виявлено не було.

— І обладнання не викрали?

— Зазначу, що на СВЯП-2 вони взагалі не заходили — за виключенням території промислового майданчика об'єкта. Не знаю, чому так сталося. Ймовірно, просто злякалися знаків «радіоактивність», яких на майданчику чимало.

Як на зараз, стан СВЯП-1 та СВЯП-2 регламентний. Контрольовані параметри обох сховищ перебувають в експлуатаційних межах.

Для відновлення діяльності із перевезення ВЯП зі СВЯП-1 у СВЯП-2 готово усе. Ми чекаємо лише на дозвіл розпочати дані роботи.

— Нещодавно нам поновили призупинені ліцензії. На які ще дозволи ми чекаємо?

— Маємо уточнити: ліцензії на експлуатацію сховищ та на перевезення палива не призупинялися. На певний час відбулася призупинка ліцензій на поводження з рідкими та твердими радіоактивними відходами (РРВ та ТРВ).

Це важливі для нас ліцензії, оскільки в процесі поводження із ВЯП утворюються ТРВ та РРВ. Отже, без їх відновлення ми дійсно не могли розпочати роботи.

Щодо дозволів, про які я згадав вище, то ми очікуємо на них, і одразу після їх отримання розпочнемо процес перевезення палива зі СВЯП-1 на СВЯП-2.

— Йдеться про дозвіл від нашого профільного міністерства?

— Не тільки. Поки що ми не отримали дозволу ані від Міністерства внутрішніх справ, ані від Міноборони. На жаль, війна триває, і тому низка ризиків, які із нею пов'язані, нікуди не поділися.

По-перше, зберігається загроза повторного вторгнення ворожих військ в Україну із боку білорусі — зокрема, й через чорнобильську зону відчуження.

По-друге, в таких умовах не виключаються будь-які провокації — як у вигляді ракетного удару, так і шляхом вчинення диверсії, приміром, якимись диверсійними групами, що можуть зайти з того ж напрямку.

— Звісно, фахівцям видніше, проте, хіба СВЯП-2 не є більш надійним, ніж СВЯП-1, зокрема й в умовах війни?

— Ми писали, і неодноразово, обґрунтування, в яких доводили, що повод-

ження із паливом, зокрема переміщення ВЯП із СВЯП-1 до СВЯП-2 та розміщення його на довготривале зберігання у модулі СВЯП-2, навіть безпечніше, ніж утримання його на СВЯП-1.

З одного боку, нове сховище будувалося із врахуванням сучасних технологій та принципів запобігання ризикам, які точно не враховувалися під час бу-

Аналогічно й з процесом перевезення палива. Звісно, виключити спробу диверсії під час перевезення палива в умовах війни неможливо.

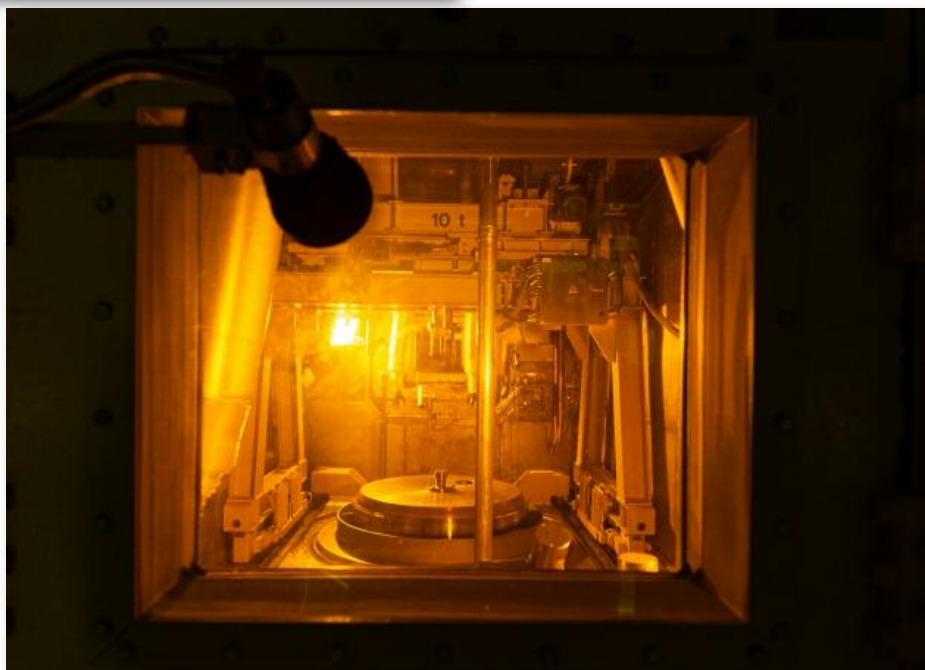
Проте, вагон-контейнер має дуже високий ступінь захисту — настільки високий, що ВЯП під час перебування в середині не несе загрози навколишньому середовищу та персоналу.

В разі спричиненої диверсією аварії вагон-контейнер не отримає руйнувань та пошкоджень, які могли б тягнути за собою вихід радіоактивних речовин назовні. Та й підняти його у разі сходження з рейок буде не настільки вже й важко.

Водночас, старе сховище внаслідок своїх проектних особливостей, добре відомих фахівцям ЧАЕС, повинно бути звільнено від відпрацьованого палива як можна швидше. І тим більш, в умовах війни.

— Але ми вже відстаємо від встановленого до війни графіку?

— На жаль, це так. І тому ми дуже сподіваємося, що у згаданих вище мініс-

твництва СВЯП-1. Відповідно, процеси повоження та зберігання ВЯП на СВЯП-2 не створюють такої небезпеки, як просте перетримання відпрацьованих паливних збірок у старому сховищі.

терствах наші обґрунтовані аргументи будуть взяті до уваги і дозволи на початок робіт будуть отримані. Ми усі в цьому зацікавлені.

Чорнобильська АЕС — первісток атомної енергетики України

На тлі воєнних подій, під впливом інформації про терористичні дії російських військ на Запорізькій АЕС, про обстріл Південноукраїнської АЕС, про загрозу обстрілів Хмельницької та Рівненської атомних електростанцій якось загубилася у інформаційному просторі неперісична дата 26 вересня — саме цього дня українська атомна енергетика відсвяткувала своє 45-річчя.

Нагадаємо, що свій початок вона відраховує з фізичного пуску першого енергоблоку Чорнобильської АЕС.

Використання ядерних технологій в радянському союзі розпочалося зовсім не з мирного атому. Спроби використовувати керовану ядерну реакцію для виробництва електрики в СРСР почалися у 1940-х роках.

Восени 1945 року група фізиків на чолі з Ігорем Курчатовим представила керівництву країни доповідь про те, де, крім зброї, можна використовувати ядерну енергію — в атомних станціях, транспорті, промисловості та сільському господарстві. На що тодішній глава Радянського Союзу Сталін сказав коротко: «Спочатку зробить бомбу, а потім уже інше!»

Першу атомну бомбу в СРСР успішно випробували у 1949 році. А рік потому Сталін особисто підписав постанову Ради міністрів СРСР «Про науково-дослідні, проектні та експериментальні роботи з використання атомної енергії для мирних цілей». У 1954 році запрацювала перша в СРСР і в світі Обнінська атомна електростанція в Калузькій області. У 1966 році постановою Ради міністрів СРСР затвердили план будівництва і запровадження атомних станцій по всій країні.

Згідно з цією постановою, у південній частині Об'єднаної енергетичної системи СРСР планувалося будівництво атомної станції, яка мала забезпечити електроенергією Центральний енергетичний район — усю територію Української РСР і Ростовську область. Обстеживши 16 потенційно придатних місць у Київській, Вінницькій та Жито-

мирській областях, зупинилися на двох варіантах — біля села Ладизин Гайсинського району Вінницької області, на правому березі Південного Бугу, і біля села Копачі Чорнобильського району Київської області, на правому березі річки Прип'ять, за 15 кілометрів від міста Чорнобиль. У 1967 році затвердили другий варіант, станція отримала назву Чорнобильська.

У 1970 році створили дирекцію Чорнобильської АЕС на чолі з Віктором Брюхановим. Він очолював будівництво та експлуатацію станції аж до аварії у квітні 1986 року.

Початково запуск першого енергоблоку планувався на 1974 рік, але не так сталося, як гадалося. Вже на перших етапах будівництва цей термін опинився під загрозою зриву. Річ у тім, що генпідрядник, трест «Кременчукгесбуд», до цього ще жодного разу не зводив атомні електростанції. Уже в квітні 1972 року ЦК КП України і Рада міністрів УРСР скаржилися, «що управління будівництва «Кременчукгесбуд» Міністерства енергетики та електрифікації СРСР повільно розгортає будівництво Чорнобильської атомної електростанції. План робіт не виконується. Будівельно-монтажні роботи виконуються на низькому інженерному рівні, допускаються великі втрати робочого часу будівельників, недостатньо використо-

вується будівельна техніка».

З огляду на обставини непереборної сили, запуск було відкладено на 1975 рік. Але почалися перебої з постачанням необхідного устаткування. Через це першому секретареві ЦК КПУ Володимиру Щербицькому довелося скаржитися особисто голові Ради міністрів СРСР Олексію Косигіну. Після цього поставки налагодилися, а термін запуску першого енергоблоку перенесли вдруге — тепер на 1977 рік.

26 вересня 1977 року, приблизно о 20 годині 20 хвилин, в мережу включили турбогенератор № 2 першого блоку — так запрацювала перша в Україні атомна електростанція.

Наступні блоки будувалися значно швидше. Наприкінці 1978 року на Чорнобильській АЕС запустили другий енергоблок. А до квітня 1979-го станція виробила перші десять мільярдів кВт*год електроенергії.

Неповні три роки поспіль було введено в експлуатацію ще два блоки: у 1981 році запустили третій енергоблок, а в 1983-му — четвертий. У серпні 1984 року запустили третій енергоблок, а в 1983-му — четвертий. У серпні 1984 року на Чорнобильській АЕС виробили 100 мільярдів кВт*год електроенергії.

Паралельно будували ще два енергоблоки. Пуск п'ятого енергоблоку планувався на кінець 1986 року, а шостого — на кінець 1988 року. Станом на 1986 рік на Чорнобильській АЕС працювало дев'ять тисяч осіб.

Рівно 5 років після введення у експлуатацію першого енергоблоку на ньому сталася перша серйозна аварія. 9 вересня 1982 року під час запуску реактора після запланованого ремонту зруйнувалося кілька трубок з атомним паливом — ураном. Аварійний захист не спрацював 20 хвилин, один з каналів реактора розірвався, а в атмосферу викинулася радіоактивна суміш з пари і газу.

Цей інцидент у СРСР замовчували. Відомості про нього були відмічені грифом «Цілковито таємно» і знайшли своє відображення виключно у внутрішніх документах Міністерства середнього машинобудування радянського союзу та у численних доповідних записках КДБ СРСР та УРСР.

Проте, наслідки аварії були досить значними. Внаслідок викиду радіоактивної пари через вентиляційну трубу під час дощу відбулося локальне радіаційне забруднення території на майданчику радіусом близько 250 метрів. Про це у згаданій вже доповідній записці Центральному комітетові Комуністичної партії України написав Голова Комітету держбезпеки Української РСР Сергій Муха. Він повідомив, зокрема, про те, що в результаті аварії сталося випадання радіоактивного палива в графітову кладку: «...14 вересня у при-

міщеннях газового контуру і дренажних систем, які не обслуговувались, відбулось підвищення рівня гамма-випромінювань до 1000 мікрорентгенів за секунду, що перевищило допустиму межу у 100 разів».

Після Чорнобильської катастрофи блок було зупинено і законсервовано. 1 жовтня 1986-го його було знову підключено до електромережі — генерацію було відновлено.

Проте, як сумно жартували свого часу на ЧАЕС, блоку «по життю не везло»: 11 жовтня 1991 року при зниженні обертів турбогенератора другого енергоблока для подальшої його зупинки і виведення в ремонт, сталася аварія з незаплечних від реакторної установки причин. Сам «винуватець події» критичних ушкоджень не отримав, чого не скажеш про сусідній з ним блок №2: його довелося зупинити того ж дня, і по тому спроб його відновити вже не робилося.

Енергоблок № 1 остаточно зупинено 30 листопада 1996 року. Енергоблок № 3 зупинили 15 грудня 2000 року за рішенням Кабінету Міністрів про дострокове припинення роботи блока і повне закриття АЕС.

На відміну від аварії 1982 року, аварії 1986-го приховати не вдалося — надто вже масштабними були її наслідки.

До речі, внаслідок аварії постраждали не лише споруди ЧАЕС, не лише люди, що працювали на станції та жили навколо неї, не лише економіка країни —

значних втрат на довгі роки зазнав імідж власне атомної енергетики як такої.

Так, у квітні 1986 року в Україні перебувало в експлуатації 10 енергоблоків, 8 з яких потужністю 1000 МВт (чотири ВВЕР-1000 та чотири РВПК-1000). З 1986-го до 1990 року було введено в експлуатацію ще 6 атомних енергоблоків потужністю 1000 МВт кожний: три на Запорізькій АЕС й по одному на Південноукраїнській, Рівненській та Хмельницькій АЕС. Проте, після аварії на Чорнобильській АЕС у серпні 1990 року Верховна Рада України оголосила мораторій на спорудження і введення в експлуатацію нових атомних енергоблоків, в результаті чого будівництво нових енергоблоків Хмельницької, Запорізької і Рівненської АЕС було призупинене.

Після скасування Верховною Радою України мораторію постали питання, пов'язані з відновленням і реконструкцією недобудованих енергоблоків. Спорудження і введення були необхідні насамперед для компенсації потужностей енергоблоків, що відробили свій ресурс, заміни блоків, що не задовольняють сучасним вимогам безпеки.

У 1993 році були відновлені роботи на 6-му блоці Запорізької АЕС, 4-му блоці Рівненської та 2-му — Хмельницької АЕС. У жовтні 1995 року відбувся енергетичний пуск 6-го блоку Запорізької АЕС. Запорізька атомна станція із встановленою потужністю 6 млн кВт стала найбільшою в Європі. було введено у експлуатацію блоки на ХАЕС та РАЕС.

До свого 45-річчя українська енергетика прийшла в сумний час. Проблеми, які створила збройна агресія російської федерації проти України, різко окреслила ризики, пов'язані з експлуатацією АЕС, але водночас підкреслила необхідність їх роботи як стабільного та відносно дешевого джерела енергії. Аналогічні питання наразі постали не лише перед українською атомкою, але й перед усім світом.

Зрозуміло, що, з огляду на останні події стосовно енергоносіїв, атомну енергетику світу очікує певний ренесанс, однак, сьогодні ніхто не може визначити, як саме цей ренесанс виглядатиме.

Навчальний рік 2022-2023-й. Яким йому бути?

Минув фактично місяць нового навчального року, який триває в умовах, м'яко кажучи, незвичайних. Цього року у нас багато що вперше, і зміни, що вже відбулися, напевно, не останні. Детальніше про організацію навчального процесу розповіла начальник відділу освіти Славутиської міської ради Ніна ЄРЬОМІНА:

— Наразі, відповідно до прийнятого міською владою рішення, всі чотири школи та ліцей працюють в змішаній формі навчання. Ця система напрацьована, виходячи з безпекової ситуації в нашому місті та навколо нього.

В двох міських школах та ліцеї, де укріття відремонтовані та були у експлуатації ще до початку навчального року, навчальний процес організовано наступним чином. Три уроки із основних предметів відбуваються очно, решта — дистанційно. Діти навчаються в дві зміни.

Ще в двох школах завершується процес приведення укріттів у експлуатаційний стан, і зараз навчальний процес проходить дистанційно. Але вже найближчим часом ремонтні роботи буде завершено, і ці школи також перейдуть в режим роботи, який я описала вище.

Власне, ми всі — я маю на увазі педагогічних працівників — чудово розуміємо, що очне навчання значно продуктивніше, ніж заочне, що освіта складається не лише з інформаційної частини, але й з частини психо-емоційної, для реалізації якої учню потрібно шкільне спілкування як із ровесниками, так і з вчителем.

Особливо це важливо для учнів молодшої школи. Усі шкільні «обнімашки» насправді мають дуже глибокий сенс та величезне значення. Всі бачили, як малеча, що називається, «обліплює» вчителя, намагаючись притиснутися, щось розповісти, так би мовити «пошепотітися». І це абсолютно виправдане бажання: саме так дитина розуміє, що вона потрібна, що її люблять, що вона

захищена.

Тому ми докладемо усіх зусиль, щоб славутицькі діти мали можливість очного навчання. Водночас, ми докладемо всіх зусиль, щоб створити максимально безпечні умови навчання — настільки, наскільки це можливо у воєнний час. І, звісно, батьки мають право на власний розсуд обрати форму навчання для дитини — таку, яка, на їх думку, буде для дитини найпродуктивнішою та найбезпечнішою.

— Учителів, враховуючи реалії воєнного часу, в школах вистачає?

— На щастя, так. Вистачає. З десяти вчителів, які виїхали з міста за відомих обставин, семеро вже повернулися назад. Троє поки що залишаються у місцях тимчасового перебування, але це не створює системних проблем.

Є певні труднощі з вчителями-предметниками, які виникли внаслідок переходу педагогів з одного навчального закладу в інший, але ані вчителі, ані директори шкіл, ані батьки на проблеми не скаржилися.

— Що стосовно дошкільної освіти? Дитячі садочки Славутича колись запрацюють у звичному режимі?

— Колись запрацюють, але це точно буде не найближчим часом.

Звичайно, готуючись до нового навчального року, всі розуміли: освітній процес повинен відбуватися. Водночас, всі ми розуміли, що все змінилося, в нашій країні не буде вже так, як було, і освіта теж повинна бути живим організмом, змінюючись відповідно до запитів славутичан.

Було очевидно, що після того колапсу, який пережили дитячі установи в березні поточного року, нам потрібен час на відновлення освітньо-виховного процесу. Запрацювали промислові підприємства міста, відновився сталий режим роботи на Чорнобильській АЕС, відповідно з'явився попит на послуги дитячих садочків.

З іншого боку, відновлення потребувало певного часу, запит був обмежений.

Таким чином, першими взялась за «Марите» — це дитячий садочок у Ризькому кварталі, і за «Центр Розвитку Дітей» — це садочок у Вільнюському кварталі.

Зрозуміло, що все було не просто. По-перше, навчальний заклад можна експлуатувати, якщо є укріття. Укріттів,

не було, але ми всі, увесь освітянський колектив, працювали над цим.

Матеріальних та фінансових ресурсів не було, тому задля забезпечення укриттів усім необхідним директорки своїми силами купували і рукомийники, і унітази дитячі, шили постільну білизну — забезпечували так, як повинно бути відповідно до правил.

Наразі уже працюють майже всі садочки, на решту ми отримаємо, відповідно до правил безпеки, погодження та дозволу від Вишгородської районної військової адміністрації.

— Як це виглядає на практиці?

— Приїжджають комісії, дивляться наші умови і потім приймають колегіально рішення: дозволяти чи не дозволяти садочку працювати.

В 6-му садочку «Крунк» — це Єреванський квартал — ще триває ремонт укриття, а у всіх інших садочках ми використовуємо і наявні укриття, і підвальні приміщення, які уже адаптовані до безпекових умов перебування дітей.

Для нас це виклик, ми теж це вперше проходимо — так, як і вся Україна проходить вперше. На щастя, в Україні раніше не було повномасштабної війни, але зараз вона є, і ми не маємо права на помилку. Страшно? Так. Відповідально?

Так. Але це теж сміливість — правильно виконувати, чесно, віддано, сміливо і робити те, що ти повинен робити.

— Якось мимоволі згадалося, як до війни ми пишалися тим, що наші дитячі заклади мають «несовкову» архітектуру: приміщення з високими стелями, величезними вікнами... А сьогодні якщо не гордість, то, принаймні, певну заспокоєність викликає наявність в дитячому закладі великого підвалу, глухих коридорів між капітальними стіновими конструкціями, можливості швидко евакуювати малечу у захисну

споруду... При відкритті наших садочків, зрозуміло, також враховувалися ці деталі. Відповідно, і дітей дошкільні заклади можуть прийняти менше, ніж раніше?

— Звичайно! По-перше, другі поверхи садочків взагалі не розглядаються як місця, де можна розміщати дітей. Тобто залишаються лише перші поверхи.

По-друге, у місті взагалі немає бомбосховищ — це ж не секрет. Є протирадіаційні укриття, які ми, як я вже казала, власними силами переобладнали, щоб на час повітряної загрози можна було у них розмістити дітей. І, зрозуміло, вони точно не можуть прийняти усіх вихованців того чи іншого дитячого закладу, оскільки просто не розраховувалися на подібні дії.

По-третє, дійсно, комісії, які приїжджають, щоб зробити висновки щодо придатності чи непридатності того чи іншого закладу, звертають увагу на на-

явність коридорів з урахуванням правила двох капітальних стін. Так, зокрема, члени комісії одразу вказують, що в тому чи іншому коридорчику, наприклад, 20 дітей ніяк не помістяться, отже дане приміщення використовувати як групове не можна.

Нюансів більш ніж достатньо, і це вносить суттєве обмеження стосовно кількості малюків, яких можуть прийняти садочки.

— Це означає, що зараз малюка складніше влаштувати в дитсадок ніж раніше? Існує черга? Хто може першочергово претендувати на зарахування дитини до садочку?

— Директори садочків розглядають кожну окрему заяву, що надходить від родини. І в кожному конкретному випадку ухвалюють те чи інше рішення.

По-перше, дивляться на зайнятість батьків. Працює Чорнобильська АЕС, працює АРС, у батьків повний або не повний робочий день, відрядження, вахтовий спосіб роботи і дитину просто немає з ким залишити — звісно, в подібних ситуаціях без дитячого садочка не обійтись. Це я вам як приклад першочерговості навела.

Батьки телефонують у садочок, спілкуються із керівником закладу, пишуть заяву у відділі освіти і влаштовують дітей в садочки в порядку черговості.

Наскільки мені відомо, поки що жодній родині не було відмовлено. Виникають якісь питання, якісь проблемні моменти? Будь ласка, наші двері відкриті: ми працюємо для вас, і ми — і батьки, і педагоги — є зацікавленими сторонами освітнього процесу. Звичайно ми, управління освіти, ласкаво просимо до співпраці.

— *І наостанок. Ми живемо на війні, в прикордонному містечку і просто радіємо, що день сьогоднішній не приніс якихось невинуватих потрясінь. Але кожна війна закінчується. Які цілі ви ставите собі щодо реформування освітньо-виховного процесу в Славутичі після перемоги?*

— Я взагалі прийшла на посаду начальника віділу освіти із двома нескладними меседжами.

Перший: освіта важлива, вона важлива, як коріння в дерева, його не видно але на ньому стоїть все дерево, тобто освіти не видно, але це фундамент для кожної особистості. Також освіта, як вода, не може бути не якісною: пити неякісну воду дуже небезпечно.

І ще важливо: у нас в Славутичі насправді дуже хороша освіта. Про це говорять ті діти, які зараз за кордоном і вчать за європейською освітньою системою. Вони стверджують, що у нас не гірше, а в де-чому навіть краще.

Другий меседж: освіта повинна бути цікавою, щоб дитинка бігла в школу, і

тоді їй буде добре, і вона буде навчатися із радістю.

Взагалі, реформа нової української школи (НУШ) говорить про те, що: школа повинна бути цікавою, учитель повинен любити свою справу, любити те, що робить, а керівник/керівниця — це лідер/лідерка, яка знає куди їде сама і веде за собою колектив. Колектив з великої літери, колектив зацікавлений в тому, що робить. Все дуже просто.

Ось такі завдання я ставила перед собою, і всі їх підтримали.

Вірю, що попереду в нас дуже багато класних змін, і жодна із них не має на меті, щоб нашим дітям було гірше, а тільки краще.

Ukraine NOW ua

Газета: «Новини ЧАЕС»

Засновник: ДСП «Чорнобильська АЕС»

Газету засновано у 1995 році. Свідectво про держреєстрацію друкованого засобу масової інформації Кі №830 від 11 листопада 2004 року.

Рукописи, надані в редакцію, не редагуються й не рецензуються. Редакційна колегія може не поділяти точку зору авторів публікацій.

Відповідальний за випуск: Віталій Медвідь

Над номером працювали: Майя Руденко, Тетяна Грива, Дмитро Корчак

Зворотній зв'язок: korchak@chnpp.gov.ua
+380 4593 421 97